

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Pilotni projekt **OPTIMIZACIJA RABE ŽIVINSKIH GNOJIL** se izvaja v okviru podukrepa 16.5: Podpora za skupno ukrepanje za blažitev podnebnih sprememb ali prilagajanje nanje ter za skupne pristope k okoljskim projektom in stalnim okoljskim praksam. Podukrep je delno financiran iz Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2014-2020.

Vodilni partner: KGZS Zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, 2250 Ptuj

Projektne partnerji:

- KGZS Zavod Celje, Trnoveljska cesta 1, 3000 Celje
- Šolski Center Ptuj, Volkmerjeva ulica 19, Ptuj
- Zveza slovenske podeželske mladine, Celovška cesta 43, Ljubljana
- Razvojna agencija Slovenske gorice, Trg Osvoboditve 9, Lenart v Slov. goricah
- Marjan Poljanec, Nova vas pri Markovcih 49, Markovci
- Leopold Vrečko, Zgornje Prebukovje 34, Šmartno na Pohorju
- Tadej Kajzer, Šentovec 5, Slovenska Bistrica
- Valerija Kovačič, Dolgi vrh 32, Laporje
- PP Agro d.o.o., Tržaška cesta 41a, Maribor
- Rudi Tacer, Spodnja Vižinga 4, Radlje ob Dravi

Trajanje projekta: 30.11.2020 - 30.11.2023

OPIS PROJEKTA: Za severovzhodna območja Slovenije je značilen zgodnejši razvoj vegetacija v primerjavi z osrednjim, predvsem pa zahodnim delom Slovenije. Ker velja za začetek razvoja gnojevke enaka terminska omejitev kot v ostalem celinske delu države, se hranila iz gnojevke slabše izkoristijo, čas od razvoja živinski gnojil do prve košnje je (pre)kratek. Posledica tega je onesnažena krma, katere kakovost je lahko sporna. Težje je tudi izbrati optimalni termin razvoja (npr. pred dežjem), živinska gnojila se aplicirajo na površine v krajšem roku, kar nemalokrat povzroči širjenje neprijetnih vonjav v okolje. Emisije smradu prispevajo negativno k odnosu do kmetijstva v javnosti.

S projektom želimo doseči boljšo izkoriščanje hranil iz tekočih živinskih gnojil in preprečevanje spiranja hranil v globlje plasti tal, predvsem dušika v nitratni obliki. S spremljanjem razvoja rastlin na različnih lokacijah bomo natančneje določili primeren čas razvoja gnojevke.

Z optimizacijo rabe živinskih gnojil zagotavljamo zadosten vnos le teh na površine brez neželenih stranskih učinkov. Z vnosom organske snovi v tla ohranjamo in izboljšujemo

sposobnost tal za zadrževanje vode. Tako zmanjšujemo negativne posledice podnebnih sprememb, ki se kažejo z višanjem temperatur, zgodnejšim začetkom in kasnejšim zaključkom rastne dobe in večjemu številu vročih dni v letu, ko so rastline podvržene vročinskemu stresu. Projekt bomo izvajali na šestih različnih lokacijah in v dveh zaporednih letih. Na ta način smo zagotovili izvajanje poskusa na različnih nadmorskih višinah, različni sestavi tal in na različnih klimatskih območjih.

GLAVNE DEJAVNOSTI v projektu:

- Spremljanje temperature, spremljanje količine padavin
- Spremljanje faz razvoja rastlin
- Razvoz gnojevke v različnih terminih, glede na temperature in razvojne faze rastlin
- Tehtanje količine pridelka na parcelah z različnim režimom gnojenja
- Odvzem vzorcev tal za ugotavljanje vsebnosti nitratnega dušika v nižjih plasteh tal
- Razširjanje rezultatov projekta

CILJI PROJEKTA: V projektu Optimizacija rabe živinskih gnojil želimo s spremljanjem temperatur in razvojnih faz rastlin na različnih lokacijah izvedbe poskusa ter spremljanjem izpiranja nitratov v nižje plasti tal ugotoviti optimalni čas razvoza tekočih živinskih gnojil na kmetijske površine. Cilj projekta je zmanjšati izpiranje hranilnih snovi (predvsem nitratov) iz tekočih živinskih gnojil v globlje plasti prsti kakor tudi izboljšati izkoristek živinskih gnojil za rastline. Ob tem bi želeli zmanjšati prisotnost smradnih emisij v času razvoza gnojil, s čimer bi izboljšali položaj kmetijstva v Slovenski družbi. Do slabih odnosov med kmetijskim in nekmetijskim prebivalstvom podeželja prihaja med drugim tudi zaradi neprijetnih vonjav ob razvozu živinskih gnojil. Z izboljšanjem upravljanja z živinskimi gnojili lahko te odnose izboljšamo.

PRIČAKOVANI REZULTATI: Zaradi optimalnega časa razvoza tekočih živinskih gnojil v skladu s temperaturami in razvojnimi fazami vegetacije pričakujemo naslednje učinke:

- manj izpiranja dušika v spodnje plasti kmetijskih zemljišč,
- boljšo izkoriščanje hranil iz živinskih gnojil,
- zmanjšana raba mineralnih gnojil in posledično nižji ogljični odtis kmetijstva,
- povečanje vsebnosti organske snovi v tleh in zato večja sposobnost vezave vlage v tleh,
- zmanjšanje negativnih posledic podnebnih sprememb zaradi trajnostne rabe kmetijskih zemljišč,
- manj smradnih emisij v okolje.

Celotna vrednost projekta: 49.348,46 EUR

Vrednost sofinanciranja: 44.166,88 EUR, Projekt je sofinanciran s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

POVEZAVI:

- spletna stran EK, namenjene Evropskemu kmetijskemu skladu za razvoj podeželja: http://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020/index_sl.htm
- spletna stran PRP 2014-2020: www.program-podezelja.si